
**Pla Comarcal de la Gent Gran
del Baix Llobregat
(2009-2012)**

---

www.elbaixllobregat.cat/ccgg
politiquesbenestar@elbaixllobregat.cat

1	INTRODUCCIÓ
2	METODOLOGIA
4	PLA PER UN ENVELLIMENT ACTIU I DIGNE
7	Eix 1: Per un envelliment actiu
7	1.1 Participació
9	1.2 Foment d'una cultura inclusiva
10	1.3 Formació i ensenyament
10	1.4 Cura i relacions intergeneracionals
11	1.5 Pràctiques saludables i esport
12	Eix 2: Per un envelliment digne
12	2.1 Autonomia personal
13	2.2 Capacitació per a l'autonomia personal
14	2.3 Desenvolupament qualitatiu de l'Estat del Benestar
16	2.4 Mobilitat i transport
17	2.5 Maltractament i violència de gènere
19	Eix 3: Per la plena igualtat
19	3.1 Noves jubilacions
20	3.2 Pobresa
21	3.3 Habitatge
21	3.4 Feminització de l'envelliment
22	3.5 Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC)

Introducció

L'elaboració del I Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat suposa un important avenç social per la comarca per diversos motius. En primer lloc, plasma el treball realitzat i les reivindicacions del Consultiu Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat. Aquest òrgan participatiu va néixer a l'any 1995 amb l'objectiu d'articular públicament les demandes de la gent gran de la comarca. Des de llavors fins ara, el Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat ha estat un espai de deliberació i de reivindicació per la millora de la qualitat de vida de la gent gran.

En segon lloc, aquest Pla Comarcal és un document de reconeixement a les dones i els homes que han participat en el Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat, que han aportat les seves opinions i han treballat pel benestar social, no solament de la gent gran, sinó de la ciutadania en general.

En tercer lloc, el Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat estableix les bases d'actuació per als propers anys, concreta els objectius generals i específics a realitzar i proporciona un marc de referència per orientar els plans de treball anuals del Consell de la Gent Gran. En definitiva, és una eina d'ajuda per filar més prim, per no perdre mai de vista quins són els principis rectors del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat i per desenvolupar línies d'actuació específiques per complir aquests objectius.

El Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat vol donar una nova empenta a les polítiques públiques dirigides a l'envelliment actiu, vol generar sinergies entre els agents socials, econòmics i polítics que es dediquen a millorar la qualitat de vida de la ciutadania. No serà fins la implicació de tothom que s'aconseguirà veritablement construir una xarxa que executi actuacions transversals per a l'envelliment actiu.

Aquest pla assumeix l'envelliment com una qüestió global, de totes les generacions. Per aconseguir un envelliment digne s'han de potenciar actuacions dirigides a la prevenció, a estimular pràctiques saludables que incentivin l'arribada a la vellesa en les millors condicions possibles.

L'envelliment no és sinònim de mala salut o de falta de capacitats o de dependència, l'envelliment és un procés individual que obre noves oportunitats i reptes per cada persona. Aquest pla vol contribuir a eradicar els estereotips negatius que hi ha sobre la vellesa, tot promovent una visió proactiva de la gent gran com a persones que han contribuït i continuen fent-lo.

M

etodologia

El disseny del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat i el seu contingut s'ha basat en el treball realitzat per les dones i els homes que han participat del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat des de la seva creació (1995) fins a l'actualitat.

La Secretaria Tècnica del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat es va encarregar de sintetitzar i elaborar la proposta del Pla Comarcal, és a dir, el 1er esborrany del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat.

Fases

Juliol	Elaboració del 1er esborrany del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat per part de la Secretaria Tècnica.
Setembre	Presentació del 1er esborrany a les àrees municipals que es dediquen a la gent gran i a les comissions de treball del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat.
Setembre	Inici del període d'esmenes al 1r esborrany del pla.
Octubre- Novembre	Introducció de les esmenes i cerca de consens dels diferents agents implicats.
Novembre- Desembre	Aprovació del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat per part del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat

El primer esborrany es va presentar públicament als responsables polítics i tècnics dels 30 municipis de la comarca al setembre. L'objectiu principal era fer difusió del text i implicar al màxim d'agents per tal de millorar les condicions de vida de la gent gran al territori.

Durant els mesos següents es van recollir 37 esmenes de diferents tipus que van aconseguir identificar a moltes persones amb els objectius del Pla. També han col·laborat els ajuntaments de la comarca amb esmenes, i un percentatge elevat han recolzat el text en la seva totalitat. D'altra banda, durant aquests mesos vam despertar l'interès de diverses organismes i institucions per tal de conèixer el contingut del Pla Comarcal.

Pla per un envelliment actiu i digne

El fet de que avui en dia les persones puguin viure més anys i que l'esperança de vida s'hagi ampliat a més de vuitanta anys és un indicador dels avenços socials que s'han anat produint al llarg dels anys i de l'oportunitat que ens ha brindat el desenvolupament sanitari i tecnològic.

Si la prolongació de la vida ha estat un pas endavant, el gran repte actual radica en aconseguir que les persones visquin tota la seva vida en les millors condicions possibles, tot garantint qualitativament la seva existència.

El segon gran repte consisteix en saber respondre als canvis demogràfics que estan transformant les estructures poblacionals de les societats a nivell mundial. Segons les previsions de Nacions Unides, en el 2050 hi haurà per primer cop a la història més població major de 60 anys que menor de quinze. Als anys vuitanta, amb la celebració de la I Assemblea Mundial sobre l'envelliment, Nacions Unides va alertar sobre la necessitat de dissenyar polítiques que tinguessin en compte l'envelliment de la població per tal de garantir una vida digna.

Amb el lema "una societat per a totes les edats", 1999 va ser proclamat l'any de la gent gran i l'1 d'octubre el Dia Internacional de les Persones Grans. Aquest any l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va convocar la I Marxa Mundial per promoure un envelliment actiu. La comarca del Baix Llobregat es va sumar a la campanya i des de 1999 fins ara cada mes d'octubre la comarca celebra la Marxa de la Gent Gran.

Totes aquestes iniciatives anaven encaminades a promoure una visió positiva de l'envelliment, trencant els estereotips massa estesos que pensaven l'envelliment com una etapa improductiva i passiva. Aquesta visió encaixava a la perfecció en unes societats que només donaven valor al treball remunerat i tothom es definia a partir d'aquest. La introducció per part de l'OMS del concepte "envelliment actiu" va ser quelcom trencador que apuntava a eradicar aquesta visió esbiaixada de l'envelliment.

A la II Assemblea Mundial sobre l'envelliment que es va celebrar a l'any 2002 a Madrid va quedar ben palès el rerafons del concepte de l'envelliment actiu i la necessitat d'una acció política decidida. A la declaració final es van resumir els trets bàsics del significat d'envellir activament, tot apuntat que s'havia "de promoure el desenvolupament d'una societat per a totes les edats. Fer possible que homes i dones arribin a la vellesa en millors condicions de salut i benestar; promoure la inclusió i la participació de les persones d'edat a la societat; permetre que la gent gran contribueixi més eficaçment a les seves comunitats i al desenvolupament social; i millorar constantment els serveis d'atenció i cura dirigits a les persones grans que els necessiten. Quan l'envelliment s'accepta com un èxit, el recurs a les

competències, les experiències i els recursos humans dels grups de més edat s'assumeix amb naturalitat com un avantatge per al creixement de societats humanes madures, plenament integrades".

Així doncs, aquesta declaració d'intencions establia i consolidava la perspectiva de l'envelliment actiu, fent un reconeixement explícit dels drets de la gent gran a l'autonomia personal, la participació, la dignitat i, especialment, el dret de tota persona a realitzar el seu projecte de vida. Per tant, una concepció inclusiva de la gent gran com a part integrant i activa de la societat, com a membres de ple dret de la ciutadania.

D'aquesta manera es rebutjava la concepció assistencialista on la gent gran era concebuda com un ens passiu, per assumir una visió proactiva, reconeixent, d'una banda, les seves aportacions i contribucions al desenvolupament de les nostres societats i, de l'altra, la necessitat de proporcionar eines per a que la gent gran pugui continuar desenvolupant la seva vida de forma autònoma. També es deixava pas a una concepció molt més amplia de l'envelliment, estimulant pràctiques saludables en totes les edats per tal de fomentar una bona salut i un envelliment digne i saludable.

Les polítiques públiques per fomentar un envelliment actiu no només es dirigeixen a la gent gran, sinó a tota la ciutadania en general, independentment de la seva edat. La transversalitat en aquest sentit és fonamental per aconseguir un envelliment actiu i digne, tot assegurant l'autonomia personal i el desenvolupament del projecte de vida que cada persona ha triat.

A més a més, es fa del tot necessari fer participis a la gent gran del disseny de les polítiques públiques, així com a tota la ciutadania. Ampliar la qualitat de la nostra democràcia suposa establir i consolidar espais que funcionin com a ponts entre els poders públics i polítics i la societat.

En aquest sentit, a la comarca del Baix Llobregat, a l'any 1995 es va crear el Consell Consultiu Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat, òrgan participatiu de la gent gran de la comarca. Aquesta estructura de participació té l'objectiu d'articular en l'àmbit públic les reivindicacions de la gent gran i, alhora, incloure en l'agenda pública la necessitat de polítiques transversals per promoure un envelliment actiu.

En el marc del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat es realitza aquest Pla Comarcal de la Gent Gran amb el principal objectiu de crear un full de ruta per tal de continuar treballant per la millora de les condicions de vida de la gent gran i per la igualtat d'oportunitats en la comarca del Baix Llobregat. Aquest document incorpora la tasca i el treball realitzat durant els 13 anys de vida del Consell de la Gent Gran, on moltes dones i homes han treballat dia a dia per introduir la perspectiva de l'envelliment actiu en el disseny de les polítiques públiques per tal de millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

Objectius generals

El Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat parteix de la filosofia de l'envelliment actiu i se sent hereu de les reivindicacions i demandes de la gent gran i dels agents socials, econòmics i polítics, nacionals i internacionals, que han treballat i treballen per la igualtat i per aconseguir una vida digna per a tothom, independentment de la seva edat, ètnia, gènere o condició econòmica.

En definitiva, aquest document té la intenció de ser una eina d'ajuda per tal de mantenir sempre presents els principis rectors de tota actuació o política pública comarcal dirigida a fomentar un envelliment actiu.

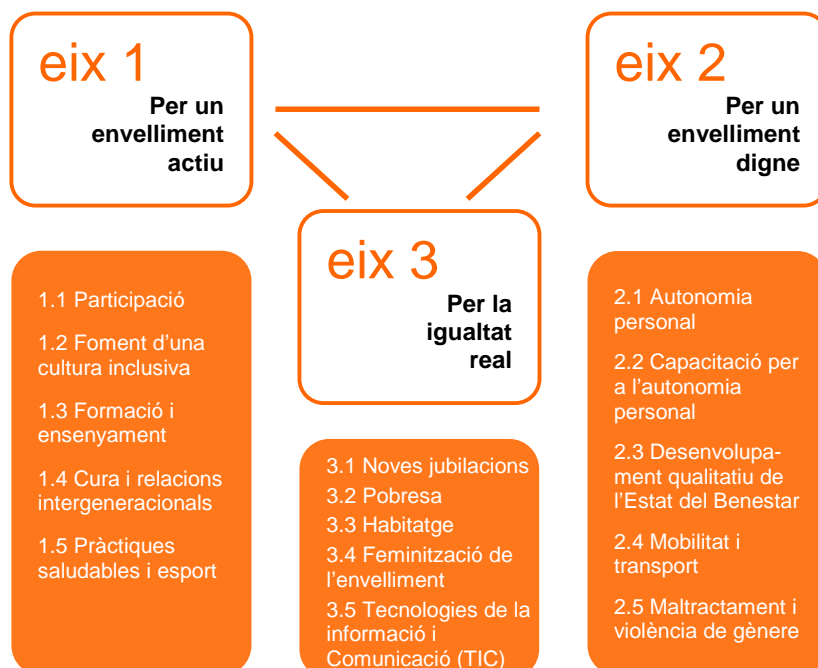

Objectius

- Establir sinergies amb els agents polítics i socials del territori per tal de fomentar un envelliment actiu i digne a la ciutadania del Baix Llobregat.
- Implicar als ajuntaments de la comarca per fomentar un envelliment actiu, incentivant la igualtat d'oportunitats.
- Visualitzar les problemàtiques socials generades per un envelliment passiu.
- Fomentar el treball transversal i en xarxa de tots els agents socials i polítics, totes les administracions públiques i altres organismes per tal d'avançar en el procés d'envelliment actiu.
- Introduir la perspectiva de gènere en el disseny de les polítiques públiques comarcals en relació amb l'envelliment actiu, així com sensibilitzar als ajuntaments del Baix Llobregat sobre la importància d'introduir aquesta perspectiva en el disseny de totes les polítiques públiques, especialment aquelles dirigides a fomentar l'envelliment actiu.

Un cop exposats els objectius bàsics del full de ruta de la gent gran de la comarca, s'estableixen els eixos d'acció del Pla Comarcal, les seves línies estratègiques i objectius específics. Són tres els eixos del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat: eix 1, per un envelliment actiu; eix 2 per un envelliment digne; i eix 3 per la plena igualtat. Cadascun d'ells té una sèrie de línies estratègiques que especifiquen els temes i els objectius per als propers anys.

Eixos del Pla Comarcal de la Gent Gran del Baix Llobregat

eix 1**Per un
envelliment
actiu****eix 1****Per un envelliment actiu****Eix 1: Per un envelliment actiu****1.1 Participació**

La implicació de la gent gran a la comunitat és quelcom necessari per la bona salut de la nostra societat. La participació social i política de la gent gran és un dels pilars fonamentals de l'envelliment actiu.

El fet d'envellir no significa deixar de ser membres actius de la ciutadania i, per aquest motiu, són necessàries polítiques que trenquin aquest estereotip i que fomentin la participació de la gent gran com a ciutadans actius.

1.1.1 Consells i processos participatius

Els consells participatius de gent gran són organismes que potencien la implicació de la gent gran en la vida política i social. Bàsicament són òrgans per articular en l'àmbit públic les seves reivindicacions i formes d'entendre el món. Els consells municipals de gent gran són un molt bon mecanisme d'inclusió de la gent gran en la vida de la seva ciutat o poble.

Des del Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat es treballa per fomentar la creació dels consells locals de gent gran, així com per dinamitzar els existents.

A més a més, s'ha d'implicar a la gent gran en els processos participatius que actualment es posen en marxa per tal d'aproximar a les institucions públiques les demandes de la societat. La gent gran, com a membres de la ciutadania, han d'estar inclosos en aquests projectes participatius.

MESURES

- 1.1.1.1 Instar als ajuntaments de la comarca del Baix Llobregat a crear consells locals de gent gran. En cas de ser un òrgan ja existent, instar als ajuntaments a dinamitzar-los i establir-ne un mínim de reunions l'any.
- 1.1.1.2 Potenciar la participació de la gent gran en els consells participatius, tant en els consells locals de gent gran, com en el comarcal, així com en d'altres estructures estables de participació.
- 1.1.1.3 Actualitzar la representació dels delegats i delegades municipals en el Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat d'acord amb els seus estatuts i amb la població de cada municipi.
- 1.1.1.4 Vetllar per la presència de les dones en els òrgans participatius entre un 40 i un 60%.
- 1.1.1.5 Potenciar la participació de la gent gran en els processos participatius d'àmbit local com ara aquells relacionats amb l'urbanisme, els plans integrals, la construcció d'equipaments públics, entre d'altres.
- 1.1.1.6 Fer participar a la gent gran en els projectes de comarca i en els recursos existents com ara aquells dipositats a l'Arxiu Comarcal o les visites per conèixer i participar del patrimoni cultural del Baix Llobregat.
- 1.1.1.7 Indagar sobre les formes de participació social i política de la gent gran, en especial sobre els consells participatius de la gent gran que hi ha a la comarca del Baix Llobregat i d'altres experiències significatives.

1.1.2 Associacionisme

Una de les formes de participar en la vida pública és la pràctica associativa. La gent gran és un col·lectiu amb força presència en el teixit associatiu. Les diverses experiències vitals i coneixements aporten i enriqueixen la vida associativa i social de les vil·les i ciutats de la comarca.

La pràctica associativa és un dels millors mecanismes per evitar la soledat o l'aïllament social que pateixen algunes persones grans per la pèrdua de familiars i éssers estimats. Com a pràctica saludable, s'ha de fomentar l'associacionisme entre la gent gran, ja sigui per crear o participar en associacions de gent gran, com per implicar-se en projectes d'altre tipus d'entitats, com associacions veïnals, de lleure, polítiques o cíviques. És un nou repte fer que tota la gent gran participi de la xarxa social de la seva localitat.

Els casals de gent gran i les associacions de gent gran juguen un paper fonamental en el dinamisme de la gent gran. Són espais propis, creats i consolidats per la gent gran; són la plasmació de l'evidència que l'envelliment no significa la no acció o la passivitat, tot el contrari, pot suposar la realització de projectes de vida pendents o postergats durant molts anys.

MESURES

- 1.1.2.1 Instar a tots els ajuntaments del Baix Llobregat a dissenyar polítiques per fomentar l'associacionisme entre la gent gran com a pràctica saludable i preventiva de l'aïllament social.
- 1.1.2.2 Fomentar que tots els ajuntaments del Baix Llobregat possibilitin les eines i infraestructures necessàries per facilitar la tasca del teixit social: facilitar els tràmits burocràtics per demanar subvencions i proporcionar un lloc i infraestructura bàsica (ordinadors, internet i telèfon) per al desenvolupament dels projectes i activitats de les entitats.
- 1.1.2.3 Visualitzar i donar reconeixement a la important tasca que realitzen les associacions de gent gran i els casals de gent gran per un envelliment actiu.
- 1.1.2.4 Estimular l'associacionisme de la gent gran, especialment de les dones ja que durant molt de temps han estat confinades en l'àmbit privat.
- 1.1.2.5 Fomentar la coordinació entre els casals de gent gran per tal de que no existeixin greuges comparatius entre aquests.
- 1.1.2.6 Fomentar la relació entre els casals de gent gran per tal de generar sinergies i fer xarxa (compartir informació, complementar programes d'activitats, etc...).
- 1.1.2.7 Impulsar actuacions i identificar les existents en favor d'un envelliment actiu, digne i responsable.
- 1.1.2.8 Visualitzar i donar reconeixement a la tasca associativa que s'està duent a terme des de la societat civil per fomentar un envelliment actiu..
- 1.1.2.9 Fomentar i impulsar actuacions per tal d'incrementar la participació i l'associacionisme de la gent gran com ara la realització de tallers de formació per a entitats sobre la planificació i gestió d'activitats, la democràcia interna, la participació dels socis/ies a les entitats, etc...

eix 1

Per un envelliment actiu

1.2 Foment d'una cultura inclusiva

La cultura és una construcció social que es transforma dia a dia, integrant nous valors i noves formes de veure i pensar el món. Un dels significats implícits en el concepte d'envelliment actiu és assumir a la gent gran com a persones actives, incloses dintre de la societat.

S'ha de fomentar una cultura basada en valors democràtics inclusius, és a dir, evitar formes de pensar que segreguin en funció del sexe, l'ètnia i l'edat. La gent gran ha de veure's com a part integrant de la societat i la resta de la societat ha de donar-li cabuda.

Un dels principals mecanismes que generen i creen valors són els mitjans de comunicació. Aquests han de visualitzar a tots els col·lectius que conformen la societat, han de donar visibilitat a la complexitat de les nostres societats i, per tant, han d'evitar la tendència creixent al simplisme i al pensament únic, ràpid i poc reflexiu.

La gent gran, al igual que les dones de qualsevol edat, així com les persones de diferents procedències, han de veure's reflectits en els mitjans de comunicació. La ciutadania no només es conforma d'homes adults autòctons de classe mitja, com els mitjans de comunicació de massa intenten reflectir. Cal una conscienciació per part dels mitjans de la seva funció pública i, per tant, de trencament d'estereotips negatius que distorsionen les diferents realitats que ens envolten.

MESURES

- 1.2.1 Analitzar la imatge que des dels mitjans de comunicació s'està donant de la gent gran i fer accions per evitar imatges estereotipades.
- 1.2.2 Impulsar una imatge de la gent gran menys estereotipada i més pròxima a les diferents realitats existents.
- 1.2.3 Sensibilitzar als mitjans de comunicació de la seva funció social i de la necessitat de trencar estereotips que distorsionen la realitat.
- 1.2.4 Instar als ajuntaments del Baix Llobregat a que dins de les seves publicacions i pàgines web afegixin continguts relacionats amb l'envelliment actiu i proporcionin informació útil per a la gent gran.
- 1.2.5 Visualitzar i donar reconeixement a les iniciatives que promouen valors afins a l'envelliment actiu.
- 1.2.6 Instar als poders públics, així com als mitjans de comunicació, a difondre els valors democràtics tot donant a conèixer la memòria democràtica, la lluita antifranquista per aconseguir la democràcia actual. És un deure ètic difondre la història i donar reconeixement a dones i homes que van donar la seva vida per aconseguir viure en un món millor, més democràtic i igualitari.

eix 1

Per un envelliment actiu

1.3 Formació i ensenyament

L'educació no és un element exclusiu d'una etapa determinada de la vida. Especialment en les societats del segle XXI, les societats del coneixement, s'ha fet evident la necessitat de la formació continua i del constant reciclatge. No fer-ho significa cada cop més excloure's de la dinàmica social, econòmica i política de les nostres societats.

La formació entesa, no només per adequar-se als requeriments d'un mercat laboral cada cop més agressiu i precari, sinó entesa com un dret de ciutadania, com una fórmula d'inclusió social. Els processos d'aprenentatge ajuden a desenvolupar aptituds i donen confiança i enriqueixen a la societat en el seu conjunt.

La gent gran té l'oportunitat d'apropar-se a noves realitats, de conèixer coses que en altres etapes de la seva vida no va poder saber. Les polítiques públiques han de fomentar la formació de tota la ciutadania i, per tant, també de la gent gran. Una formació que ha d'anar des de nivells bàsics fins a més complexos i específics. La gent gran, en aquest sentit, pot enriquir i complementar la teoria amb l'experiència pràctica de la seva trajectòria vital.

MESURES

- 1.3.1 Fomentar la formació de la gent gran en els àmbits on cada persona tingui interès i en funció de les seves capacitats.
- 1.3.2 Sensibilitzar als ajuntaments sobre la importància de donar formació a la gent gran com a estratègia per enriquir la societat, proporcionar coneixements i millorar l'autoestima de la gent gran.
- 1.3.3 Instar als poders públics a organitzar una formació adequada a les necessitats de la gent gran, els seus interessos i les seves capacitats.
- 1.3.4 Instar als ajuntaments a realitzar cursos de formació (de diferents graus i complexitats) per a integrar a la gent gran en les tecnologies de la informació i comunicació.
- 1.3.5 Demanar als ajuntaments que creïn espais específics per a la formació ciutadana, especialment per a la gent gran.

1.4 Cura i relacions intergeneracionals

La solidaritat intergeneracional és clau per entendre la dinàmica de les nostres societats. Davant de molts dels problemes del dia a dia, existeixen múltiples solucions sorgides de la xarxa de solidaritat informal que cada persona té.

Un cas paradigmàtic és el paper de cuidadores i cuidadors assumit per part de la gent gran. Aquesta solidaritat entre generacions no és pot perdre, és un valor que defineix part de la nostra cultura.

És molt important per al sosteniment econòmic el paper que realitzen moltes persones grans, especialment dones, en la cura dels malalts o infants. L'ajuda de moltes avies i avis en el dia a dia de les famílies és una mesura de conciliació informal que està sent imprescindible, fins al punt que passa de ser una cosa voluntària a una obligació.

eix 1

Per un envelliment actiu

Les administracions públiques han de proporcionar mecanismes de conciliació per a les famílies, independentment de si aquests compten amb una xarxa informal darrera o no o de si hi ha una avia o avi disposat a ajudar.

MESURES

- 1.4.1 Donar reconeixement a la important tasca que realitzen especialment les dones grans en la cura de les netes i nets.
- 1.4.2 Instar a les diferents administracions públiques a aplicar mesures de conciliació de les famílies per tal d'evitar que l'ajuda que la gent gran fa al sosteniment familiar passi de ser una plaer a ser una obligació.
- 1.4.3 Potenciar l'intercanvi generacional entre la gent gran i la resta de la societat, especialment el jovent.

1.5 Pràctiques saludables i esport

L'envelliment per sí mateix no ha d'estar lligat a l'augment dels costos sanitaris. Aquests deriven de les discapacitats i de la mala salut, però no de l'envelliment. L'adopció d'estils de vida saludables i la participació activa és la millor política preventiva per seguir gaudint d'una bona salut. Que la gent gran i la ciutadania en general faci esport, camini, estigui implicada en el teixit social, es relacioni o que tingui una alimentació sana i equilibrada són eines que milloren la seva qualitat de vida i preveuen malalties associades amb l'envelliment.

Si les polítiques públiques relacionades amb la salut han estat fonamentalment per solucionar malalties i donar resposta a les discapacitats produïdes per la vellesa, ara és el moment de desenvolupar l'àmbit de les polítiques de promoció de la salut i de prevenció de malalties. Ara és el moment d'establir actuacions per fomentar els bons hàbits per evitar un desenvolupament accelerat de malalties o discapacitats relacionades amb l'envelliment.

MESURES

- 1.5.1 Sensibilitzar a la ciutadania en general i a la gent gran en particular de la importància d'uns bons hàbits tant esportius com alimentaris per prevenir malalties.
- 1.5.2 Fomentar iniciatives per promoure la pràctica de l'esport entre la gent gran. La Marxa de la Gent Gran del Baix Llobregat és una molt bona iniciativa per sensibilitzar a la gent gran de la importància de seguir fent esport.
- 1.5.3 Crear espais per poder donar formació i informació sobre les bones pràctiques en l'esport i en la salut.
- 1.5.4 Conscienciar a la gent gran dels perills de l'automedicació i de la importància del seguiment mèdic constant en cas de malalties.
- 1.5.5 Potenciar l'ús de medicaments genèrics.

eix 1

Per un envelliment actiu

eix 2

Per un
envelliment
digne

Eix 2: Per un envelliment digne

2.1 Autonomia personal

Al final de 2006 es va aprovar al Congrés dels/les Diputats/des la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en situació de Dependència. Aquesta llei va suposar l'inici del desenvolupament del quart pilar bàsic del nostre Estat del Benestar (EB). El sistema educatiu, el sanitari i el sistema de pensions que conformen l'EB s'afegia un quart àmbit encara per desenvolupar que és aquell que fa referència a l'atenció personalitzada per aconseguir l'autonomia personal.

La llei defineix autonomia com "la capacitat de controlar, afrontar, i prendre, per pròpia iniciativa, decisions personals sobre com viure d'acord amb les normes i preferències pròpies, així com de desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària". Fa un reconeixement dels drets de les persones en situació de dependència a poder desenvolupar la seva vida de forma autònoma i estableix les bases per fer-ho.

Així doncs, aquest nou marc normatiu que presenta l'inici d'un nou model d'atenció integral dels serveis socials, ha significat un avenç qualitatiu de la nostra democràcia i el nostre Estat del Benestar.

Per al Consell de la Gent Gran del Baix Llobregat aquesta llei significa la plasmació de molts anys de reivindicacions en aquest sentit. Coincideixen en la filosofia i els principis que hi ha al darrere de la llei però també es considera que la feina ara es troba en fer un desplegament efectiu i eficaç per aconseguir els objectius establerts.

MESURES

- 2.1.1. Vetllar pel bon desplegament de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal (els objectius, els terminis posats, etc.) per tal d'aconseguir un sistema integral que doni una resposta més eficaç i eficient a les necessitats i les especificitats de la ciutadania.
- 2.1.2. Instar als poders públics a coordinar-se i col·laborar per aconseguir una acció conjunta i millorar la qualitat del desplegament de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal.
- 2.1.3. Analitzar el desplegament de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal en el Baix Llobregat, així com detectar les possibles limitacions o problemes i les possibles diferències entre els municipis amb més recursos i aquells que en tenen menys.
- 2.1.4. Fer un seguiment dels casos de dependència de la comarca i analitzar la qualitat dels serveis i les prestacions ofertades a cadascun dels municipis de la comarca.
- 2.1.5. Analitzar el dret a una mort digna i les voluntats anticipades per tal d'indagar els recursos existents i la situació actual.

eix 2

Per un envelliment digne

2.2 Capacitació per a l'autonomia personal

Per tal de possibilitar l'autonomia personal d'aquelles ciutadanes i ciutadans que tenen algun tipus de dependència existeixen prestacions i recursos molt diversos. Les residències, els centres de dia, l'atenció a domicili, la prestació d'algun servei com el de menjador o de neteja de la llar, la figura de les cuidadores i cuidadors, dels i les assistents personals, entre d'altres.

El denominat sector de la promoció de l'autonomia personal aglutina a totes les i els professionals que es dediquen a la cura, en definitiva, a facilitar l'autonomia personal. La tendència d'aquest sector per als propers anys és creixent, de fet senyalen la promoció de l'autonomia personal com un dels sectors emergents amb més possibilitats. Aquest és un indicador més de com el desenvolupament dels serveis socials no s'ha de percebre com un cost per a l'Estat, ens el contrari.

Actualment l'oferta pública d'aquests recursos és completament incompleta i és el sector privat qui més presència té, malgrat que continua existint un important dèficit. La garantia d'universalització dels serveis socials requereix que l'oferta pública sigui adequada a la demanda o que, de forma temporal, es possibilitin alternatives com prestacions econòmiques per solucionar les necessitats.

Les prestacions econòmiques proporcionades en el marc de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal són una solució temporal. S'ha d'invertir en l'augment dels recursos públics i garantir la qualitat dels serveis i recursos, tant públics com privats, pel que fa al tracte digne de les i els usuaris.

MESURES

- 2.2.1 Instar a les administracions públiques l'existència d'equipaments i recursos públics per a la promoció de l'autonomia personal com són places de residències, centres de dia, atenció domiciliària, entre d'altres, que donin resposta a la demanda existent amb un accés universal.
- 2.2.2 Demanar a les administracions mecanismes de control i avaluació d'aquests equipaments i recursos per garantir un tracte digne. Una possibilitat serien inspeccions a les residències, tant públiques com privades, i a d'altres equipaments.
- 2.2.3 Instar als poders públics a establir uns requisits de qualitat de les residències públiques, concertades i privades i vetllar pel seu compliment.
- 2.2.4 Fer un reconeixement públic de la tasca realitzada pels professionals de la promoció de l'autonomia personal, així com instar a millorar les condicions laborals d'aquest col·lectiu com a treballadores i treballadors i donat que repercuteix directament en la qualitat dels serveis.
- 2.2.5 Analitzar i conèixer els recursos i equipaments per a la promoció de l'autonomia personal i les discapacitats per tal d'analitzar l'adequació d'aquests amb la demanda.
- 2.2.6 Analitzar la situació i el nombre de les residències i centres de dia per a gent gran de la comarca i instar a cada ajuntament a elaborar una guia exhaustiva d'aquests, dels seus serveis, així com del seu cost.
- 2.2.7 Sensibilitzar als ajuntaments per desplegar serveis que millorin l'autonomia personal i la qualitat de vida de la gent gran com ara el servei de recollida domiciliària d'escombreries, el servei de podologia, de neteja de la llar,

eix 2

Per un envelliment digne

entre d'altres. Serveis gratuïts, especialment per aquells que no s'ho puguin permetre.

- 2.2.8 Instar a les diferents administracions públiques a oferir una cartera de serveis més extensa, de més qualitat i completament adequada a les necessitats de cada persona.
- 2.2.9 Instar als poders públics a ampliar l'oferta d'equipaments i millorar l'atenció a les persones que tenen problemes de salut mental. Actualment existeix un important dèficit d'equipaments de salut mental i l'atenció sanitària no té en compte les especificitats del col·lectiu de malalts mentals, dins del qual hi ha una important presència de gent gran.

2.3 Desenvolupament qualitatiu de l'Estat del Benestar

L'aprovació a finals de 2007 de la Llei de Serveis Socials va suposar, juntament amb la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal, un avenç del nostre Estat de Benestar, adaptant-lo a les noves necessitats de les societats actuals i desenvolupant el quart pilar bàsic de l'EB.

Amb aquesta llei, els serveis socials passen a assumir-se com universals i, al igual que el sistema de salut, no estan limitats per les partides pressupostàries anuals, tot garantint-se la seva universalitat.

A més a més, s'amplia la cartera de serveis socials i s'introdueix la forma del copagament que adapta els recursos a la capacitat econòmica de cada ciutadà o ciutadana que sol·licita les ajudes.

Donat el nou marc actual per desenvolupar el nostre Estat del Benestar, el principal repte radica en el bon desplegament d'aquest marc i en mantenir i millorar la qualitat dels serveis públics socials i sanitaris. Millorar la qualitat de vida de la ciutadania passa per vetllar pel bon desplegament de les lleis i dels serveis que aquesta garanteix.

MESURES

- 2.3.1 Vetllar pel bon desplegament del nou marc legal que desenvolupa el nou model integral de serveis socials.
- 2.3.2 Analitzar la situació actual dels serveis socials i del sistema sanitari en la comarca del Baix Llobregat i vetllar pel seu bon funcionament.
- 2.3.3 Reivindicar mecanismes de seguiment i avaluació dels sistemes públics, tant del sanitari com dels serveis socials per tal de garantir la seva qualitat i un funcionament eficient.
- 2.3.4 Sensibilitzar als poders públics, així com als centres sanitaris de la necessitat d'atenció personalitzada per tal de rebre un tracte en base a la igualtat. En aquest sentit, demanem una atenció especial als malalts mentals ja que, en moltes ocasions els atenen sense tenir en compte les seves particularitats.
- 2.3.5 Instar als ajuntaments de la comarca a elaborar un pla de millora de l'assistència sanitària.

eix 2

Per un envelliment digne

- 2.3.6 Instar als ajuntaments a elaborar un estudi bianual sobre la realitat de la gent gran del seu municipi i les seves necessitats assistencials, per tal de promoure serveis adequats als requeriments de la ciutadania.
- 2.3.7 Instar als ajuntaments a desenvolupar un programa integral de detecció, prevenció i atenció a persones grans amb problemàtiques socials.

eix 2

Per un envelliment **digne**

2.4 Mobilitat i transport

La mobilitat entre unes poblacions i d'altres ha anat augmentat considerablement en les últimes dècades. Això, *per se*, no significa quelcom negatiu si no fos per la forma en que les persones es desplacen ja que predomina enormement el transport privat.

El dèficit de la xarxa de transport públic a la comarca i les diferències entre aquells municipis més pròxims a Barcelona i aquells més llunyans, fa molt difícil la mobilitat en transport públic. Això deriva en una elevada dependència del transport privat que comporta greus conseqüències.

En primer lloc, la insostenibilitat a llarg termini d'un model de mobilitat basat predominantment en el transport privat; i, en segon lloc, l'augment de les desigualtats donat que aquells que tenen més recursos tenen un accés més fàcil al transport privat, davant d'aquells que no tenen recursos o que no poden accedir-hi.

En el col·lectiu de desfavorits en aquest sistema de mobilitat predominant es troba tant la gent gran com les persones amb mobilitat reduïda que veuen limitats els seus drets.

L'aprovació l'any 2003 de la Llei catalana de Mobilitat va ser el punt de partida per iniciar el debat sobre la necessitat de planificació i ordenació territorial per tal d'aplicar un sistema de mobilitat sostenible. El creixement de les poblacions, així com de sectors econòmics ha de ser compatible amb un model de mobilitat sostenible i basat en el transport públic.

Es necessita una acció estratègica decidida de tots els poders públics per adequar les transformacions urbanes a la construcció d'una xarxa de transports públics adequada a les noves necessitats.

Es fa del tot necessari crear espais on poder reflexionar i analitzar la situació del transport, tant de persones com de mercaderies, i establir una estratègia a llarg termini per tal de millorar les comunicacions i potenciar veritablement la xarxa pública. La recent creació del Fòrum de la Mobilitat del Baix Llobregat apunta en aquesta línia d'obrir espais on els diferents agents socials, econòmics i polítics puguin consensuar uns objectius i establir una estratègia a llarg termini.

La prioritització dels interessos col·lectius i la concertació social són els pilars bàsics per tal d'establir un pla de mobilitat comarcal que veritablement solucioni els problemes de mobilitat de la ciutadania i doni garantia d'un accés universal al transport públic.

En aquest sentit, cal una aposta decidida dels poders públics per potenciar l'ús del transport públic i per això és necessita una inversió econòmica considerable per aconseguir una xarxa de transport públic adequada a les necessitats de la ciutadania.

MESURES

- 2.4.1 Instar als poders públics una inversió decidida per millorar la xarxa de transports públics de la comarca.
- 2.4.2 Analitzar la mobilitat en el Baix Llobregat, els seus problemes i limitacions, així com detectar els problemes de la gent gran en aquest sentit.
- 2.4.3 Analitzar la situació del transport adaptat per tal de fomentar la seva extensió i evitar el fet de que hi hagi ciutadans de primera i de segona.

eix 2

Per un envelliment digne

- 2.4.4 Instar a cada ajuntament de la comarca a elaborar un pla de mobilitat i accessibilitat per tal de que les persones amb mobilitat reduïda puguin moure's com la resta de la ciutadania.
- 2.4.5 Sensibilitzar sobre les desigualtats en relació amb la mobilitat que pateixen els diferents municipis de la comarca. Les diferents zones tarifaries de l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) fan molt més car el transport entre municipis propers que no comparteixen zona tarifaria.
- 2.4.6 Sensibilitzar sobre les desigualtats en la tarifació social de l'EMT en funció de si el municipi ha signat un conveni o no amb l'EMT per donar descomptes a la gent gran o amb pocs recursos.
- 2.4.7 Promoure un sistema tarifari més just, que adequi el cost del transport als recursos que cada persona té. Algunes de les mesures podria ser la gratuïtat del transport per la gent gran i per aquelles persones sense recursos (la targeta rosa per a la gent gran de tota la comarca podria ser una de les mesures per fer un sistema tarifari més just i igualitari).

2.5 Maltractament i violència de gènere

L'edatisme, és a dir, la discriminació per raó d'edat i una visió de la gent gran com persones passives i improductives, promou actituds negatives i afavoreix la infravaloració de la gent gran, tot agreujant el risc de patir maltractaments.

Els maltractament a la gent gran és un problema social que durant molts anys ha passat completament desapercbut. És amb la violència de gènere a dones grans i a diferents iniciatives desenvolupades que actualment es comença a parlar del maltractament a la gent gran i a establir actuacions per eradicar-ho.

El maltractament a la gent gran pot donar-se tant en l'àmbit domèstic com en residències. El maltractador pot ser la parella, un familiar, un amic o un treballador del centre residencial. La diversitat es redueix en quant al grup de gent gran que pateix el maltractament ja que acostuma a ser gent molt vulnerable i dependent.

Es necessita de la implicació de totes i tots, de tots els organismes públics i privats per a eradicar immediatament aquesta forma de violència. Cal tota una tasca de conscienciació de la ciutadania de la importància d'eradicar aquesta lacra social i de la necessitat de denunciar els casos existents.

En moltes ocasions el maltractament no és un cas aïllat, sinó que és l'evidència d'altres problemes socials com la pobresa, desequilibris psicològics, etc. En aquest sentit cal una actuació pluridisciplinària i transversal de les institucions públiques que doni resposta als casos de maltractament.

MESURES

- 2.5.1 Promoure la detecció i prevenció dels casos de maltractament a la gent gran.
- 2.5.2 Instar als ajuntaments de la comarca a fer un anàlisi en profunditat i anual dels casos de maltractament a la gent gran del seu municipi.
- 2.5.3 Promoure que cada ajuntament tingui un protocol d'actuació comú per atendre els casos de maltractament a la gent gran, tot donant a conèixer el

eix 2

Per un envelliment digne

protocol que el Patronat de Serveis a la Personal del Baix Llobregat s'està elaborant.

- 2.5.4 Analitzar i avaluar els recursos existents per ajudar a la gent gran víctima de maltractament.
- 2.5.5 Instar als ajuntaments de la comarca a dissenyar actuacions comunes per prevenir els casos de maltractament.
- 2.5.6 Sensibilitzar a la societat de la importància de denunciar els casos de maltractament.

eix 2

Per un envelliment **digne**

eix 3

Per la
igualtat
real

eix 3

Per la plena
igualtat

Eix 3: Per la plena igualtat

3.1 Noves jubilacions

Actualment estem immersos en un procés de canvi dels models de producció que consisteix en la fragmentació del procés productiu en diferents fases i l'externalització d'algunes d'elles tot realitzant-les en d'altres parts del món on el costos de producció són més barats. Els processos de deslocalització tenen greus repercussions entre els quals està l'augment de les persones prejubilades.

El col·lectiu creixent de prejubilats té unes particularitats i necessitats específiques que cal tenir en compte per tal de que aquests no vegin perjudicada la seva qualitat de vida pel fet de no tenir ingressos suficients ni altres ocupacions que els permeti estar actius i amb les què contribueixin al seu creixement personal, familiar i social. La prejubilació és un fet que pot condicionar enormement a les persones i als familiars que les pateixen i es necessiten unes polítiques públiques que es facin càrrec (serveis d'atenció psicològica, cursos de formació, activitats d'integració en el teixit associatiu, etc).

Integrar les prejubilades i els prejubilats en el col·lectiu de la gent gran és una gran repte. D'una banda, perquè es necessita temps per a que les persones assumeixin la seva nova situació i, de l'altra, perquè també han de determinar quins són els seus projectes de vida i les seves inquietuds.

La integració del/les prejubilades és una gran oportunitat ja que amplia el col·lectiu de gent gran i el nodreix de persones amb altres formes de pensar, altres experiències i reivindicacions.

MESURES

- 3.1.1 Sensibilitzar als ajuntaments del Baix Llobregat sobre l'aplicació de polítiques dirigides al col·lectiu de prejubilades i prejubilats ja que aquests tenen unes necessitats específiques i poden estar en perill d'exclusió social.
- 3.1.2 Sensibilitzar a les empreses, en tant que responsables dels processos de prejubilació, sobre la preparació de les treballadores i treballadors per afrontar un procés de prejubilació. Cal que tots els agents socials i polítics s'impliquin per tal de que el procés pugui ser menys traumàtic possible per les persones que ho pateixen.
- 3.1.3 Fer campanyes de conscienciació dels mateixos prejubilats sobre les seves capacitats, per estimular l'autoconfiança i encetar-los a realitzar els seus projectes de vida.
- 3.1.4 Analitzar la situació dels prejubilats i prejubilades en la comarca del Baix Llobregat per tal de detectar situacions de risc d'exclusió social.
- 3.1.5 Analitzar la situació i les pautes d'ús dels serveis d'atenció, els serveis culturals i d'oci de les persones que s'incorporen al segment de la gent gran.

3.2 Pobresa

L'exclusió i la pobresa són fruit de les desigualtats estructurals del sistema, avui en dia aquestes es fan cada cop més evidents, especialment en els països del tercer món. Pel que fa a les societats del primer món, malgrat la seva invisibilitat, les bosses de pobresa són cada cop més nombroses i diverses, tot i seguir predominant el rostre femení de la pobresa, especialment el de dones grans.

És del tot inacceptable que en ple segle XXI la pobresa continuï sent un mal endèmic. Eradicar la pobresa ha de ser un objectiu de totes i tots, dels diferents nivells de les administracions públiques i dels organismes europeus i internacionals.

La gent, especialment les dones grans, són el col·lectiu més vulnerable. El fet d'haver treballat durant tota la vida en l'àmbit domèstic (economia submergida per estar treballant sense contracte, no estar donada d'alta en la seguretat social i/o amb salaris baixos) ha repercutit enormement en la seva pensió, per tant, aquelles dones que no tenen un altre ingrés que no sigui la seva pensió es veuen abocades a la pobresa absoluta. Especialment aquelles que no tenen una xarxa d'amics i familiars darrere que li doni recolzament.

És un deure ètic que té la nostra societat i les institucions polítiques amb la gent gran i, en especial, amb les dones grans ja que, durant la seva etapa productiva, han contribuït enormement en el desenvolupament econòmic i social del país.

S'ha de millorar el sistema de pensions i dignificar la quantia de totes, adequant-les amb el nivell de vida de les diferents comunitats autònomes. S'ha de continuar insistint en que la qualitat de la nostra societat es plasma en el tracte donat a la gent gran i, actualment, s'ha de continuar millorant.

D'altra banda, es necessiten mecanismes d'inclusió per a que aquelles persones que viuen en el llindar de la pobresa puguin sortir-ne. S'han d'establir mecanismes de defensa dels sectors més vulnerables, aquells invisibilitzats i que tenen pocs recursos per denunciar la situació que pateixen.

MESURES

- 3.2.1 Indagar sobre les bosses de pobresa existents a la comarca del Baix Llobregat.
- 3.2.2 Establir mecanismes d'actuació i sensibilització sobre la situació de pobresa que pateixen moltes persones, en especial la gent gran. En aquest sentit s'ha de posar en relleu la situació de perill d'exclusió social que pateixen moltes dones vídues.
- 3.2.3 Instar als poders públics competents a proporcionar recursos als ajuntaments, administracions de proximitat per excel·lència, per tal d'eradicar la pobresa.
- 3.2.4 Visualitzar i donar reconeixement públic als professionals que es dediquen a eradicar la pobresa de la nostra societat, així com a les entitats i organismes que també es dediquen.
- 3.2.5 Fer pressió per tal de que s'ampliïn els recursos i les eines per ajudar a sortir de la pobresa i, també per prevenir-la.

eix 3

Per la plena igualtat

3.3 Habitatge

El problema d'accedir a un habitatge és quelcom que traspassa edats, sexes i ètnies; és un problema estructural que afecta al conjunt de la societat però, en especial, al sector de població més vulnerable, dins del qual es troba part de la gent gran.

El mobbing o assetjament immobiliari es patit fonamentalment per persones amb lloguers de renda baixa i indefinida que, generalment, és gent gran. L'assetjament pot ser de diferent tipus i la crueltat de qui ho practica és infinita per tal d'obligar a la persona a deixar el seu pis.

El deteriorament de l'edifici per tal de declarar-ho ruïna administrativa, les coaccions, la no acceptació dels rebuts són algunes de les pràctiques quotidianes del mobbing. La indefensió de qui ho pateix és absoluta donat que pràcticament són inexistents els mecanismes de defensa, especialment per la gent gran. Es necessiten introduir actuacions decidides per evitar i eradicar aquesta pràctica.

D'altra banda, els habitatges de la gent gran han d'estar completament adaptats a les seves necessitats ja que les múltiples barreres físiques poden ser un impediment per sortir de casa i, per tant, pot produir aïllament social. Malauradament existeixen molts edificis que no tenen ascensor i això pot confinar a la gent gran a no sortir de casa.

Són necessàries polítiques decidides per tal de poder instal·lar ascensors als edificis, així com altres elements dins de la llar que millorin la qualitat de vida de la gent gran. Les diferents administracions públiques han de garantir que la gent gran, independentment de la seva capacitat econòmica, pugui viure dignament a la seva llar.

MESURES

- 3.3.1 Analitzar el problema de l'habitatge a la comarca del Baix Llobregat i les seves possibles conseqüències per a la gent gran més vulnerable.
- 3.3.2 Sensibilitzar als ajuntaments sobre la necessitat de crear mecanismes per prevenir i eradicar el mobbing o assetjament immobiliari.
- 3.3.3 Instar als poders públics competents a proporcionar els recursos suficients als ajuntaments per a prevenir i eradicar el mobbing o assetjament immobiliari.
- 3.3.4 Fer pressió per a que tota la ciutadania tingui un veritable dret a un habitatge digne.
- 3.3.5 Instar a les diferents administracions públiques per tal de facilitar recursos a la gent gran per a que aquesta pugui viure en el seu habitatge de forma digna, tot reduint les barreres físiques existents com, per exemple, la manca d'ascensors.
- 3.3.6 Instar a les diferents administracions a ampliar el nombre d'habitatges tutelats per a tota la gent gran que ho necessiti.
- 3.3.7 Analitzar altres formes d'habitatges que millorin la qualitat de vida de la gent gran i facilitin el seu dia a dia. Els habitatges amb serveis compartits poden ser una solució adequada en molts casos.

eix 3

Per la plena igualtat

eix 3**Per la plena
igualtat****3.4 Feminització de l'envelliment**

Quan es fa esment de la feminització de l'envelliment es vol donar èmfasi a la important presència de dones en la població de més edat i del preocupant agreujament de les desigualtats de gènere en aquesta etapa de la vida.

Les dones grans actuals provenen d'una generació amb moltes discriminacions, que va viure la seva infància i adolescència sota un règim dictatorial que les justificava. Són dones que han tingut cura dels infants, dels malalts i de la gent gran, que han malmès la seva salut per tenir cura dels altres, que han fet feines no remunerades i infravalorades, que han treballat de forma informal i, per tant, sense unes mínimes condicions dignes, no han cotitzat i, a més a més, legalment no han estat considerades com treballadores.

Moltes de les dones grans actuals s'han desenvolupat en l'àmbit privat i pràcticament no han participat de l'esfera pública ja que aquesta era percebuda com predominantment masculina. Així doncs, tenen una edat avançada i moltes d'elles viuen soles i amb un cercle de familiars i amics cada cop més reduït.

S'ha de posar especial atenció a aquelles dones grans que viuen soles, que depenen únicament de la seva pensió i no tenen una xarxa de familiar i amics darrere que els recolzi. El perill d'aïllament social, d'exclusió i pobresa és quelcom que els amenaça en el seu dia a dia.

MESURES

- 3.4.1 Fer un reconeixement públic a les dones grans i a la tasca que han realitzat durant tota la seva vida pel desenvolupament econòmic i social de la nostra societat.
- 3.4.2 Analitzar la situació de les dones grans i, en especial, d'aquelles que viuen soles i tenen pocs recursos.
- 3.4.3 Sensibilitzar als ajuntaments del Baix Llobregat per dissenyar polítiques dirigides a la gent gran amb perspectiva de gènere per tal d'aproximar-se a les diferents realitats de la gent gran.
- 3.4.4 Instar als poders públics a dedicar més recursos per prevenir i eradicar l'aïllament social i la pobresa, especialment de les dones grans que viuen soles i/o tenen pocs recursos.
- 3.4.5 Instar als ajuntament a estudiar i analitzar cas per cas la gent gran que viu sola en el seu municipi.

3.5 Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC)

L'Era de la informació i del coneixements planteja nous reptes com ara com incloure i fer partícips a tota la ciutadania dels avenços tecnològics que estan canviant les pautes de comunicació i informació.

De fet ja hi ha una extensa literatura sobre la fractura digital i els perills d'exclusió social relacionats amb el fet de poder accedir i de conèixer com s'utilitzen les noves tecnologies de la informació i comunicació (TIC).

Per tal d'evitar l'analfabetisme digital s'han de fer polítiques públiques dirigides als col·lectius amb més dificultats d'inserció en l'ús de les TIC. Les persones amb menys recursos i la gent gran són els principals grups socials més vulnerables a veure's exclosos d'aquests avenços.

Es necessita una aposta decidida de les diferents administracions públiques per eradicar aquest nou focus de desigualtats socials. S'han d'establir mecanismes d'accés a les TIC gratuïts i s'han de proporcionar les eines per a que la ciutadania pugui fer-ne us.

MESURES

- 3.5.1 Sensibilitzar sobre la importància de les TIC i de la necessitat de fer partícips dels avenços tecnològics a totes les capes socials i membres de la ciutadania, especialment la gent gran. Es necessita democratitzar les TIC.
- 3.5.2 Instar a totes les administracions públiques per facilitar i fer accessibles les TIC a tota la ciutadania (quotes accessibles i reduïdes per la gent gran, ordinadors amb internet a tots els casals de gent gran, xarxa wifi gratuïta, entre d'altres).
- 3.5.3 Facilitar l'accés a internet a la gent gran, especialment en els llocs de trobada com ara els casals.
- 3.5.4 Instar als ens locals a realitzar cursos sobre les TIC i adequar els existents a la demanda real.

eix 3

Per la plena igualtat

